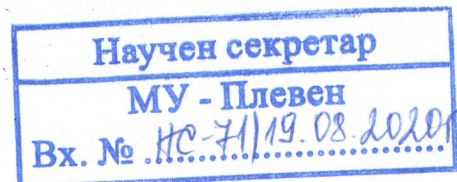

РЕЦЕНЗИЯ

от Проф. Митко Цветков Цветков, дмн
V-МБАЛ София ЕАД, Клиника по Урология
тел.: 0888 317 993

За защита на дисертационен труд на д-р Александар Ванов, на тема „Деривация на горни пикочни пътища при пациентки с онкогинекологични заболявания на вътрешните полови органи“ за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Урология“ от Катедра „Сестрински хирургични грижи“ при Факултет „Здравни грижи“ на Медицински университет Плевен.

На основание на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, чл. 45 ал. 1 и 2 от Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет Плевен и Решение на Академичния съвет(Протокол №26 от 18.05.2020г.) и със Заповед №943 от 19.05.2020г. на ректора на Медицински университет Плевен съм избран за член на научно жури във връзка със защита на дисертационен труд на д-р Александар Ванов за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Урология“.

Д-р Александар Ванов е роден на 31 май 1987 година в град Гевгели, република Северна Македония. Гражданин е на република България. Висше образование по медицина завършва през 2011 година в Медицински университет Плевен(диплома №093093/2011г.). Има призната специалност по Урология, свидетелство от 01.06.2018г/ №078347.

Д-р Ванов е зачислен за редовен докторант с решение на Факултетен съвет на Факултет „Здравни грижи“(Протокол №15 от 07.01.2015г.) и заповед №81/15.01.2015г. на Ректора на Медицински университет Плевен. С решение на Катедрен съвет(Протокол №12/06.01.2020г.), решение на Факултетен съвет на Факултет „Здравни грижи“ на Медицински университет Плевен/Протокол №20/13.02.2020г.), заповед №423/14.02.2020г. на ректора на

Медицински университет Плевен отчислява с право на защита д-р Александар Ванов за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Урология“.

Представеният за рецензиране научен труд на д-р Ванов е изключително важен от чисто медицински до научно-практичен характер. Такъв научен труд е необходим за нашата медицинска общественост и специално за уролози, нефролози и хирурзи, работещи по този проблем. Това го прави дисертабилен, тъй като са засегнати всички въпроси по отношение диагностиката, хирургическото лечение и поведение при тези пациенти. Затова считам, че избраната тема е актуална, значима и приложно необходима. Дисертантът д-р Ванов и неговият научен ръководител Доц. Д-р Н. Колев, д.м. правилно са се насочили в една област от хирургическата урология, където все още се допускат пропуски в диагностиката и поставянето на точни индикации за обема на оперативното лечение.

Научният труд е написан на 172 стандартни машинописни страници, формат А4. Той е много добре структуриран в 10 глави и съдържа богата библиографска дправка. Научният труд е структуриран по следния начин:

- I. Увод
- II. Литературен обзор
- III. Цел и задачи
- IV. Материал и методи
- V. Резултати
- VI. Обсъждане и заключения
- VII. Изводи
- VIII. Използвана литература
- IX. Приноси на дисертационния труд
- X. Публикации, свързани с дисертационния труд

Първият въпрос, който възниква при един дисертационен труд е: Дисертабилен ли е? Респективно има ли нужда от него и на второ място отразява ли реалностите по поставения проблем? И на двата

въпроса отговора ми е положителен. Това е изключително актуален проблем, а аз бих добавил и болезнен за цялото общество и най-вече за тези, които работят по него и самите пациентки.

Както се вижда от структурата на дисертационния труд, след кратък Увод следва **Литературният обзор**, написан на 70 страници. В него последователно са разгледани: анатомия на отделителната система с топографска анатомия на таза и физиология на отделителната система. Направено е определение на обструктивната уропатия, която води до хидронефрозата.

Следва хронологичен исторически преглед на този важен уро-гинекологичен проблем и последователното въвеждане на международна терминология. Изключително приятно впечатление прави признанието на българската урология и приноса на нашите учители работили по проблемите на обструктивната уропатия и хидронефрозата.

В таблица са посочени етиологията, патогенезата и патофизиологията на обструктивната уропатия на горните пикочни пътища. Хидронефрозите са класифицирани в четири стадия. След разглеждане на клиничното протичане на най-характерните симптоми се отбелязва, че усложненията от обструктивните уропатии зависят от причината, местоположението, продължителността и наличието на инфекция в пикочните пътища.

Акцентирано е на едно от сериозните усложнения – бъбречната недостатъчност и нейните стадии на протичане.

Литературно задълбочено са разгледани всички диагностични методи на наши и чуждестранни автори. Подробно са проучени методите на лечение на отделните автори в зависимост от причините за обструктивната уропатия, от спешна дезобструкция до динамично наблюдение и оперативно лечение. Разгледани са и методите за палиативно лечение на туморната обструкция на уретера. В края на богатия литературен обзор е направен анализ с изводи.

Целта е съвършено правилно формулирана. Д-р Ванов и неговият научен ръководител Доц. Колев са си поставили ясна цел – да се проучи мястото и възможностите на различните методи за дрениране на горните пикочни пътища при пациенти със злокачествени тумори на вътрешните женски полови органи, усложнени с обструктивна уропатия.

Шестте поставени **задачи** са точни и ясни за постигането на целта.

Материал и методи. В проучването са включени 80 жени с обструктивна уропатия поради злокачествени заболявания на вътрешните женски полови органи. Всичките са били в клиниката по урология на УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ и УМБАЛ „Св. Марина“ от 2015г. до 2019г.. Те са на възраст от 28 до 85 години. Всички пациентки 80/100%/ са оперирани по повод обструктивна уропатия.

Най-честите придружаващи заболявания са били вторичната анемия, хронична бъбречна недостатъчност и хипертонична болест.

За изпълнение на задачите и постигането на целта са използвани диагностични, оперативни и статистически методи.

Диагностичните методи включват клинико-лабораторни и образни изследвания. От оперативните методи най-често прилагана е перкутанната нефростомия при 34 пациентки/42,5%/.

Много детайлно са представени и цветно онагледени всички ползвани оперативни техники. За доказване на достоверността данните са въведени и обработени със статистическия пакет IBM SPSS Statistics 24.0 за ниво на значимост.

Резултатите са представени на 31 страници, 36 фигури и 20 таблици. Всички са цветни, ясни, разбираеми. Най-засегната е възрастта от 40 до 70 години/82%/. Туморният процес най-често е бил локализиран на маточната шийка при 60 пациентки/75%/. Според стадия туморният процес най-често пациентките са били във II

стадий/42,25%, n=33/. Най-честата причина за обструктивна уропатия е следлъчевите изменения/36%/.

Усложнения след обструктивната уропатия са инфекциите, хронична бъбречна недостатъчност, уретеро-вагиналните фистули.

Подробно са описани методите и оперативните техники според степента на обструктивната уропатия и стадия на злокачественост на основното заболяване.

Отново ще подчертая, че много приятно впечатление прави, че всички резултати са представени ясно, нагледно, цветно. Резултатите са собствени на клиниката по урология при УМБАЛ "Д-р Георги Странски" и УМБАЛ „Св. Марина“. Проучването е проспективно. Направен е сравнителен анализ на преживяемостта на пациентките според типа, тежестта на обструктивната уропатия и резултатите от приложените оперативни методи.

Въз основа на литературните данни и собствените резултати съвсем закономерно д-р Ванов предлага оптимизиран подход за диагностично и хирургично поведение при пациентките с обструктивна уропатия в следствие на злокачествени заболявания на вътрешните женски полови органи. Този алгоритъм може да се ползва от всички специалисти, работещи в тази област.

Обсъждане. Тук автора обсъжда своите резултати като сръвнява с водещи специалисти и клиники у нас и в световен мащаб.

Изводи. Направени са 10 добре формулирани извода. Изводите са достоверни и получени на базата на реалните резултати.

Използвана литература. Д-р Ванов е проучил 249 автора, от които 69 на кирилица. Това е огромен труд, в който достойно място заемат български автори.

Приноси. Представеният ми научен труд има научно-приложен характер. Освен задълбочения анализ на различните характеристики

при пациентки със злокачествени новообразувания на женските полови органи и определяне на методите за деривация при обструктивна уропатия е описан и въведен нов метод за деривация на урината от горните пикочни пътища – нефровезикалният байпас с добри резултати.

Авторът има 3 научни публикации, свързани с дисертационния труд, отпечатани в наши и чуждестранни медицински научни списания.

Дисертационният труд е представен на 172 страници. Огледен е с 62 фигури и 29 таблици. Разработен е изключително подробно и прецизно. Клиничният материал е обработен и представен със статистическа достоверност, като започнем от възрастта, стадия на туморния процес, най-честите причини за обструктивната уропатия, усложненията, степен на нарушение на бъбречната функция, показания и противопоказания за прилагането на един или друг терапевтичен и хирургичен метод. Обобщени са постигнатите резултати с различните методи на поведение при тези пациенти, най-често срещаните усложнения и рискови фактори, както и начините за тяхното преодоляване. Особено впечатление прави, че авторът не е пренебрегнал неудачите в диагнозата и лечението на това страдание. Напротив, те са разгледани внимателно, направен е задълбочен анализ на възможните причини за възникването им и са дадени насоки за тяхното избягване.

В заключение, бих искал да кажа, че дисертационният труд представлява задълбочено теоретично обобщение на съвременни диагностични и терапевтични възможности на това тежко състояние при жените.

Научният труд има значим оригинален и научно-приложен принос за съвременната българска урология и гинекология. Той е плод на дългогодишната клинична дейност на целия екип от специалисти, работещи по проблема. Представеният ми дисертационен труд е разработен на базата на реален клиничен материал, натрупван в продължение на повече от 5 години. Той

отразява съвсем реално развитието на процеса на промяна в методите на диагностика и лечение. Авторът, като съвременник и активен участник в тези промени, е успял да обхване, анализира и коментира всички аспекти и проблеми на съвременното разпознаване и поведение при това състояние в България. Научният труд е написан на ясен и коректен български език. От разгледания научен труд приятно впечатление прави логичната мисъл. Последователно се проследява диагностиката, лечението/преди всичко хирургичното/ и следоперативния период на пациента.

Д-р Ванов е млад и активен уролог. Той е с подчертан вкус към научните дирения в урологията. Отличната му езикова подготовка, компютърни умения и компетенции позволява много добра комуникативност. Умее да работи в екип, има правилна изградена клинична мисъл, внимателен и учтив с пациентите, колегите и целия персонал.

Въз основа на всичко изложено по-горе и с вътрешно убеждение препоръчвам на уважаемото научно жури да гласува положително за придобиване на образователна и научна степен **“Доктор”** на д-р Александар Ванов.

гр. София
14 юли 2020г.

Проф. Д-р Митко Цветков, дмн

